

Skuteczność prawna i dowodowa umów ubezpieczenia zawieranych za pomocą aplikacji STAMP CROO

1. Przedmiot memorandum

Przedmiotem niniejszego memorandum jest ocena skuteczności prawnej zawierania umów ubezpieczenia i podpisywania związanych z tym dokumentów za pośrednictwem aplikacji STAMPCROO („Aplikacja”) opracowanej przez CROO S.A., oraz mocy dowodowej umów zawartych i dokumentów podpisanych w taki sposób. W szczególności celem memorandum jest wyjaśnienie czy podpisane i archiwizowane za pomocą Aplikacji dokumenty (umowy) będą uznawane w czasie kontroli odpowiednich urzędów państwowych (np. urząd skarbowy) za dowód dokonania ważnej czynności prawnej.

2. Założenia

CROO S.A. (dalej: „CROO”) opracowała aplikację do elektronicznego podpisywania dokumentów (dalej: „Aplikacja”). System zarządzania umożliwia pełną kontrolę nad procesem akceptacyjnym każdej umowy z osobna. Aplikacja umożliwia automatyczne wypełnianie pól w czasie spotkania, a system kontroli ważności umowy przypomina o terminach wygasających umów. Rozbudowany moduł zarządzania Klientami, pozwala tworzyć ich bazę oraz szybko wyszukiwać historycznie podpisane umowy.

Szczegółowa specyfikacja Aplikacji załączona jest do niniejszego memorandum – załącznik nr 1. Celem stosowania Aplikacji jest umożliwienie zapisywania dokumentów w postaci elektronicznej oraz wyeliminowanie w jak największym stopniu segregatorów z papierowymi wersjami umów.

3. Podstawy prawne

Memorandum zostało sporządzone w oparciu o następujące przepisy prawne:

- a) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. U. UE L 257, 28.8.2014, s. 73–114, dalej „**rozporządzenie eIDAS**”);
- b) Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 459 z późn. zm., dalej „**kodeks cywilny**”) ze szczególnym uwzględnieniem

- nowelizacji, która weszła w życie 8 września 2016 r., tj. ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1311);
- c) Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1579);
 - d) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm., dalej „**k.p.a.**”);
 - e) Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1822 z późn. zm., dalej „**k.p.c.**”)
 - f) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm., dalej „**o.p.**”).

4. Wnioski

Przeprowadzona ocena prawna Aplikacji prowadzi do następujących wniosków:

- 1) Aplikacja umożliwi skuteczne zawarcie umów ubezpieczenia w formie dokumentowej uznawanej przez kodeks cywilny.
- 2) Podpisane i archiwizowane za pomocą Aplikacji dokumenty (umowy) będą stanowić dowód dokonania czynności prawnej na potrzeby ewentualnego postępowania cywilnego, administracyjnego lub podatkowego.

5. Ocena prawna

5.1. Ważność umów ubezpieczenia zawartych za pomocą Aplikacji

5.1.1. Funkcjonalność Aplikacji opisana w specyfikacji (zał. nr 1 do memorandum) uwzględnia liberalizację wymogów formalnych dla dokumentów wprowadzonych zarówno przepisami prawa polskiego (w szczególności zmiany w kodeksie cywilnym obowiązujące od 8 września 2016 r.), jak i unijnego (rozporządzenie eIDAS, obowiązujące w Polsce od 1 lipca 2016 r.). Aplikacja realizuje wynikający z nowych aktów prawnych postulat ograniczenia obrotu papierowymi dokumentami. Na marginesie warto wspomnieć, że może ułatwić również wypełnienie obowiązków wynikających z rozporządzenia UE 2016/679 wydanego przez Parlament Europejski oraz Radę Europejską dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz wolnym przepływem takich danych, oraz uchylającego Dyrektywę 95/46/EC („RODO”), które zaczną być stosowane 25 maja 2018 r.

5.1.2. Aplikacja wypełnia wymogi obowiązujących przepisów (art. 66 k.c. oraz 66¹ k.c. w zw. z art. 60 oraz 61 k.c.), gdy chodzi o skuteczność zawarcia tych umów, które dla swej ważności nie wymagają zachowania formy pisemnej, a więc wykorzystania podpisu własnoręcznego bądź kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Przykładem umów, które dla swej ważności nie wymagają formy pisemnej są umowy ubezpieczenia. Nie wymagają one dla swojej ważności zachowania formy pisemnej (art. 805 i n. k.c.). Umowy takie dochodzą do skutku przez zgodne oświadczenia stron złożone przy wykorzystaniu Aplikacji. Jeśli zaś chodzi o sam wniosek ubezpieczeniowy to jest on postacią złożenia

oferty ubezpieczycielowi a ta, zgodnie z wyrokiem SN z 16 listopada 2006 r., nie musi być wyrażona w formie pisemnej („przepisy kodeksu cywilnego nie przewidują wymogu zachowania formy pisemnej dla złożenia załączki ubezpieczeń oferty zawarcia umowy ubezpieczenia ani oświadczenia o jej przyjęciu”).

5.3. Ogólną zasadą wynikającą z obowiązujących przepisów jest to, że dokumenty, w tym umowy nie wymagają dla swej ważności zachowania formy pisemnej. Zgodnie z tą ogólną zasadą, umowy mogą być zawierane w dowolnej formie, w tym przy wykorzystaniu narzędzi elektronicznych, takich jak Aplikacja (art. 60 k.c.). Ponadto Aplikacja spełnia wymogi przepisów kodeksu cywilnego wprowadzające tzw. formę dokumentową. Przepisy te zaczęły obowiązywać od 8 września 2016 r. Zgodnie z art. 77² k.c., definiującym dokumentową formę czynności prawnej, do jej zachowania wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. Definicję dokumentu zawiera art. 77³ k.c., który przewiduje, że dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. Takim dokumentem jest więc plik zapisany i zarchiwizowany przez Aplikację. Celem powyższych przepisów jest liberalizacja wymogów formalnych, odzwierciedlająca rozwój komunikacji elektronicznej i możliwości korzystania z takich narzędzi, jak Aplikacja.

5.II. Moc dowodowa umów ubezpieczenia zawartych za pomocą Aplikacji

5.4. Dokument zapisany za pomocą Aplikacji może zostać wykorzystany jako dowód na okoliczność zawarcia umowy ubezpieczenia o treści w nim wskazanej przez osobę która go podpisała za pomocą Aplikacji w ewentualnym postępowaniu cywilnym (art. 308 k.p.c.), administracyjnym (art. 75 i art. 77 k.p.a.) oraz podatkowym (art. 180 i art. 181 o.p.), jak i na potrzeby innych postępowań toczących się na podstawie przepisów k.p.c., k.p.a., lub o.p. Funkcjonalność Aplikacji może pozwalać na wykazanie pochodzenia podpisanego dokumentu zapisanego za pomocą Aplikacji od wystawcy (autora) oraz jego prawdziwości (autentyczności). Co do zasady można przyjąć, że złożenie podpisu za pomocą Aplikacji może w danych warunkach pozwolić na zidentyfikowanie wystawcy, o ile jego dane osobowe (co najmniej imię i nazwisko) zostały zapisane w Aplikacji. Na potrzeby ewentualnego postępowania dowodowego urzędnika elektroniczne, na których mogą znajdować się dokumenty, będą stanowić "informatyczne nośniki danych" w rozumieniu właściwych przepisów.

5.5. Również wydruki dokumentów zapisanych za pomocą Aplikacji będą mogły być wykorzystane jako dowód na okoliczność zawarcia umowy ubezpieczenia o treści w nich wskazanej przez osobę która je podpisała za pomocą Aplikacji w ewentualnym postępowaniu cywilnym (art. 308 k.p.c.), administracyjnym (art. 75 i art. 77 k.p.a.) oraz podatkowym (art. 180 i art. 181 o.p.), jak i na potrzeby innych postępowań toczących się na podstawie przepisów k.p.c., k.p.a., lub o.p., pod warunkiem że będą one pozwalać na ustalenie co najmniej imienia i nazwiska osoby, która dokument podpisała, co umożliwi Aplikacja.

Załącznik nr 1 - funkcjonalność Aplikacji

Funkcje systemu STAMPCROO

Panel Administracyjny

- Definiowanie i zarządzanie danymi kontrahentów
- Definiowanie schematu podpisów na podstawie struktury firmy oraz wewnętrznych ograniczeń (np. wysokość kwoty umowy)
- Zarządzanie bazą kontrahentów
- Definiowanie template umów (oświadczeń, zgód, umów dwu i trójstronnych)
- Możliwość zbierania zgód dotyczących przetwarzania danych
- Dynamiczna konfiguracja ścieżek akceptacji i podpisywania umów
- Generowanie elektronicznej wersji umowy na podstawie wgranego pliku PDF
- Definiowanie miejsc podpisów oraz pieczętek, parafek i danych kontrahenta na umowie
- Tworzenie bazy podpisów, pieczętek oraz parafek
- Komunikacja z Klientem zewnętrznym
- Wysyłka umowy poprzez generowanie tokenów umów
- Dynamiczna konfiguracja struktury firmy
- Podgląd procesu akceptacji umów
- Podgląd umów, historii oraz treści konsultacji pracowników firmy dotyczących danej umowy

Konto pracownika (przedstawiciela)

- Wybór i inicjowanie umowy (generowanie tokenów umów)
- Podgląd statusu umów oraz ich historii
- Przeglądanie listy kontrahentów
- Możliwość składania podpisów przez przedstawiciela oraz kontrahenta przy wykorzystaniu tabletu
- Możliwość wklejania pieczętek (na podstawie zrobionych zdjęć lub bazy pieczętek firmy)

Konto pracownika (prawnik)

- Konsultacja umów z innymi pracownikami w strukturze firmy
- Akceptacja finalnych wersji umowy i udostępnianie ich do dalszej akceptacji / użytkowania

Bezpieczeństwo

- Utrzymanie aplikacji na serwerach w dedykowanej kolokacji lub w wewnętrznej strukturze sieciowej Klienta
- Zabezpieczenie transmisji danych poprzez protokół HTTPS
- Indywidualny adres i nazwa aplikacji
- Weryfikacja uprawnień zalogowanych użytkowników
- Środowisko testowe
- Wsparcie techniczne zgodne wymaganiami Klienta